

— Ղուբ թատրն ունիք, որ ամբողջ
թագաւորութիւն մի է. իսկ ես պար-
տէզ մը միայն ունիմ: Բայց հոգ չէ.
ծաղկամբ կը զարդարեմ զայն, և ա-
նոնցմով պսակներ շինելով վրադ կը
սփռեմ...

— Հրամանքդ հոս զիս հրաւիրեցիր՝
չէ թէ յարգանաց խօսքերով զիս մե-
ծարելու, այլ քերդուածներդ կարդա-
լու համար:

— Ինկեղծաբար կը փափաքիս, թէ
պարզ հետաքրքրութիւն կամ քաղա-
քավարութիւն է ըրածդ:

— Ես կը կարծէի թէ զիրար բա-
ւական կը ճանչնանք, և թէ այսպիսի
հարցմանց պէտք պիտի չըլլար:

— Իրաւունք ունիս, ահա պատրաստ
եմ կամքդ կատարելու. թէ որ զքեզ
ձանձրացնեմ, դադրեցուր:

Սկսաւ կարդալ. առաջին տողերէն՝
դիտեցի ձայնին մէջ արտասանութեան
եղանակ մը որ արդի դպրոցին միայն
յատուկ է. այնպիսի ըսելու կերպ մը՝
որ շատ անգամ տկանջիս զարկած էր
երբ Ս ինեիի, Ս ամարդինի և Հիւկոյի
արտասանելը կը լսէի. և սակայն Սը-
պուլ այն ատեն ասոնցմէ մէկն ալ չէր
ճանչնար: Իսով երկայն ատենէ ՚ի վեր
մտքիս մէջ ունեցած տարակոյս մը լու-
ծեցի. այս է թէ արդի քերդուածոց

մէջ ներդաշնակութիւն մը կայ, որ հին
դպրոցի ոտանաւորաց չնմանիր: Երես-
լու ժամանակը դիտեցի որ երեսը նոր
կերպարանք մը առեր էր, հաւատոց
եռանդով վառուած. իսկ կարդալուն
և կարդացածին համեմատ՝ ներքին
հաստատուն համոզում մը արտաքուստ
ալ կ'երևցնէր:

Ես կերպով չորս ժամ անցուցինք,
ինքն առ իս զբանաստեղծութիւնն յոր-
դաբար ծաւալելով, և ես միշտ ըսելով.
Սրիշ մըն ալ: Գրասեղանին բոլոր խոր-
շերն ալ բանալ տուի. և ամենայն ինչ
դուրս ելաւ, ձեռագիր, տետրակ, և
առանձին թերթ: Հուսկ յետոյ մա-
տով ցրցուցի իրեն դեռ նոր առջի ձեռ-
քով գրուած ոտանաւոր մըն ալ: « Իսկ
ասիկայ, ըսաւ, դու անձամբ վերջէն
կամ վաղը կը կարդաս: — Ինչո՞ւ: —
Ս ասն զի այդ ոտանաւորը քեզի ուղ-
ղուած է, զոր գալէդ առաջ մէկ ձեռ-
քով շարադրեցի: Հիմա ուրեմն եր-
թանք ամփիթէատրոնն տեսնելու. այն
ալ տեսակ մը բանաստեղծութիւն է.
և քեզի լաւագոյնս վերջը պահեցի »:

Հիմա ինծի հաւասար քեզի ալ ծա-
նօթ է մարդը. կարդա ինձի տուած
քերդուածն և կը ճանչնաս քերդողը:

ՏԻԻՄԱ

Յիշատակ մանկուքեան:

Եկայք, եկայք քաղցր իմ աւուրք մանկութեան,
Բերկրեւ ըզմիտս անոյշ դիմօքդ հըրճուական.

Օ երգ ի ծաւալ խոպան ամայս կիզանուտ

Հանգչին հայեացք աչաց ընդ մարդ դալարուտ:

Ինմեղ աւուրք, պարզ ըզըօսանք՝ ցընդեալք ցիր,

Իբր ի հարաւ վարին ծաղկանց բոյրքն յըսիիւ.

Ի զձեզ իմ սիրտ, ծանրաթախիծ եւ տըրտում,

Խընդրէ յօժար, յածեալ ընդ ուս հանցելոյն:

Լորք գեղջն երէց՝ մատամբն յամաց ցըրտագին՝

Փայփայելով զայտս իմ ասէր. լեր ուշիմ.

Լորք ձեռքս անբիծք՝ յերեկորին պաշտաման

Շարժեալ զբուրվառ , արծարծէին բոցով զայն .
Սաղայարոյց մինչ քան ըզլոյսն այգածին ,
Ի նախն իմ չու , յանկարծ ընդ քօղ դռնակին
Պիշ դիտէի ընդ արեւելս հեռաստան

Վախկին նըւագ զառաւօտին երրորդ ժամ .
Լորբ ընդ պուրակս յածեալ բունոց ի խընդիր ,
Դեգերէի յեզեր Սխտրեայ ամենածիր ,
Եւ ի ցըրտին ջուրսն ըզտօթոյն մեղմեալ տապ ,
Սայելէի ի խաղս աւուրն անպարապ .

() ր ցանկալի յողջ եօթնեկին բովանդակ ,
Ի կապանայն յոր ազատեալ կայ համբակ .
Ոչ անդ խոժոռ դաստիարակ ահաբեկ ,
Ոչ ընդունակք աղտոյ՝ պայծառ պերճ հանդերձք՝
Որովք պըճնեալ ի կիւրակէս , յօր տօնի ,
Չէր ինձ ազատ զըւարճանալ ըստ կամի :

Եւ առ իմէ աւուրքն՝ որոց արդ բաղձամ ,
Ի դիւր սըրտիս ծանրատաղտուկ ձանձրութեան ,
Ի՞ճեն զինեւ դարձեալ թախիժ տըրտմազգեաց ,
Վանգի , աւանդ , տեսի զիմ մայր յողբ ու ի լաց ,
Հորժամ բարձաւ հայրն իմ ախտիւն յամր եւ չար
Որով տակաւ զարփին դիտեմք լուրթ մըթար ,
Եւ յամր ըզցայգս անցուցանեմք ցանգ անքուն .
Որ առ մի մահ՝ ածեալ տագնապս յոգնաբուն
Խըզէ զոստայն աւուրց կենաց թել ընդ թել ,
Եւ յոր արուեստ անբաւական է յօգնել :
Վանքիս հեռի ախտացելումն ի մահճաց
Սայրն իմ աչօք կարօտ յուսոյն ըզձանաց՝
Եւ որ դարման տանէր բըժիշկն՝ ասէր զայս .
Ոչ յերկէ գըտանես լաւ : — Հոյժ պակաս :
Եւ թանային աչքն արտասուօք . զոյգ նըմին
Ի տես նորուն եւ ես լայի ողբագին :

Վա ցիս ասէր . Եւ ինչ հեծելդ այսգունակ .
Լըթաս տակաւ եւ թառամիս դու որդեակ .
Ինդ հուպ կըրկին հիւանդք լիցին մեզ ի տան .
() ն երթ խաղալ ընդ համատիս մանկերամ ,
Եւ հանգըստեանն առ ի խընդիր ելեալ իմ ,
Ձայն բարբառոյ հընչէր ընդ խոր իմ սըրտին .
Օխանդ խընդաս մինչ քոյքդ ի տան կան ի սուգ :
Հայնժամ տըրտում դարձեալ ի յարկ մեր անշուք ,
Ձեռք ըզգիմօք , ըզտախտական արմուկն յեց ,
Ողորմ ողորմ անդրէն լայի դառնահեծ :